

Andrejs Daņiļins LU HZF (doktorantūras students,
bibliotekārs, pētnieks

**Krājumi ar Aspazijas dzejas
tulkojumiem krievu valodā
Latvijā no 19. gs. beigām līdz
mūsdienām**

Situācijas apraksts un problemātika

Aspazijas dzejas tulkojumu hronoloģiskā vēsture krievu valodā Latvijā vairāk nekā gadsimtu laikā joprojām ir maz pētīta tēma.

Faktiski pirmie Aspazijas atdzejojumi krievu valodā bija veikti pirms Latvijas neatkarības proklamēšanas.

Diemžēl vairāki Aspazijas tulkojumi krievu valodā un autori mūsdienās praktiski ir aizmirsti.

Šajā sakarā, svarīgi būtu pievērst uzmanību šīm aspektam pētījumā.

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**

Tulkojumu priekšteči

Krājumu muzikālā pavadījuma autors ir slavenais latviešu komponists un mūzikas pasniedzējs Jāzeps Vītols.

Vsevolods Češihins (1865-1934) bija krievu tulkotājs un komponists, mūzikas kritiķis un pedagogs, kurš ieguldīja būtisku darbu latviešu mūzikas kultūras attīstībā. Kopš 1892. gada V. Češihins aktīvi piedalījās Rīgas pilsētas krievu sabiedriskajā dzīvē, būdams viens no aktīvākajiem vietējā literārā pulciņa dalībniekiem.

Diemžēl precīza informācija par tulkotāja N. A. Sokolova personību pagaidām nav atrasta. Iespējams, tas bija pseidonīms.

Savukārt, ar latviešu dzejas tulkojumiem vācu valodā Vītolam aktīvi palīdzēja literāti Rūdolfs Blaumanis un C. Hunnius.

Ar krājuma izdošanu Vītolam aktīvi palīdzēja Latvijas muzikālā izdevniecība "P.Neldner" un veikala īpašnieks Pauls Neldners. P. Nelders bija pazīstams ar komponistu, pateicoties viņu draudzībai krājuma izdošana kļuva iespējama.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Tulkojumu priekšteči

Plašākai publikai nezināmie un mūsdienās praktiski aizmirstie Aspazijas dzejas tulkojumi krievu valodā bija publicēti muzikālos krājumos "7 dzeesmas: veenai balsij ar klavieru pavadījumu op. 31" (7 романсов : для одного голоса с аккомп. фортепиано) 1903. g.

Un "Pecas dzeesmas: veenai balsij ar klaveeru pavadījumu, op. 34" (Пять романсов: для одного голоса съ аккомпонментом фортепиано, соч. 34) 1903. g.

Šie Aspazijas atdzejojumi krievu valodā ir agrākie, kuri šobrīd ir zināmi.

Šos krājumos atdzejoti latviešu rakstnieku dzejoļi krievu un vācu valodās. Teksti ir lasāmi paralēli trīs valodās.

A-3
109

J. WIHTOLS.
7 DZEESMAS
veenai balsij ar klaveeru pavadījumu
OP. 31.

1. Mans kaps (Esenberga)	M...90 n.
2. Bakchantenu dzeesma (Aspazijas)	, 1.80
3. Kokļu skaņas (Johansena)	, 1.40
4. Mana kokle (Johansena)	, 1.40
5. Klausees, spulgacit (Zeibota)	, 1.80
6. Mirdzas dzeesma (Aspazijas)	, 1.40
7. Man prātā stāv vel klusā nakts (Valda)	, 1.40
complet M.5...n.	

J. WIHTOL
7 LIEDER
für eine Singstimme mit
Clavierbegleitung
OP. 31.

1. Mein Grab	M...90 n.
2. Bacchanal	, 1.80
3. Harfenklänge	, 1.40
4. Meine Laute	, 1.40
5. Hör! Blitzäugelein	, 1.80
6. Mirdzas Lied	, 1.40
7. Im Sinn liegt mir die stille Nacht	, 1.40
Complet M.5...n.	

И. ВИТОЛЬ
7 РОМАНСОВЪ
для одного голоса съ
аккомп. фортепиано
OP. 31.

1. Моя могила	M...90 n.
2. Вакханалія	, 1.80
3. Звуки арфы	, 1.40
4. Моя гитара	, 1.40
5. Чернобровая!	, 1.80
6. Пѣсня Мирзы	, 1.40
7. Царица полночь въ тишинѣ	, 1.40
Вмѣсть M.5...n.	

Propriété de l'éditeur pour tous pays
P. NELDNER, Riga.
Leipzig: Breitkopf & Härtel.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

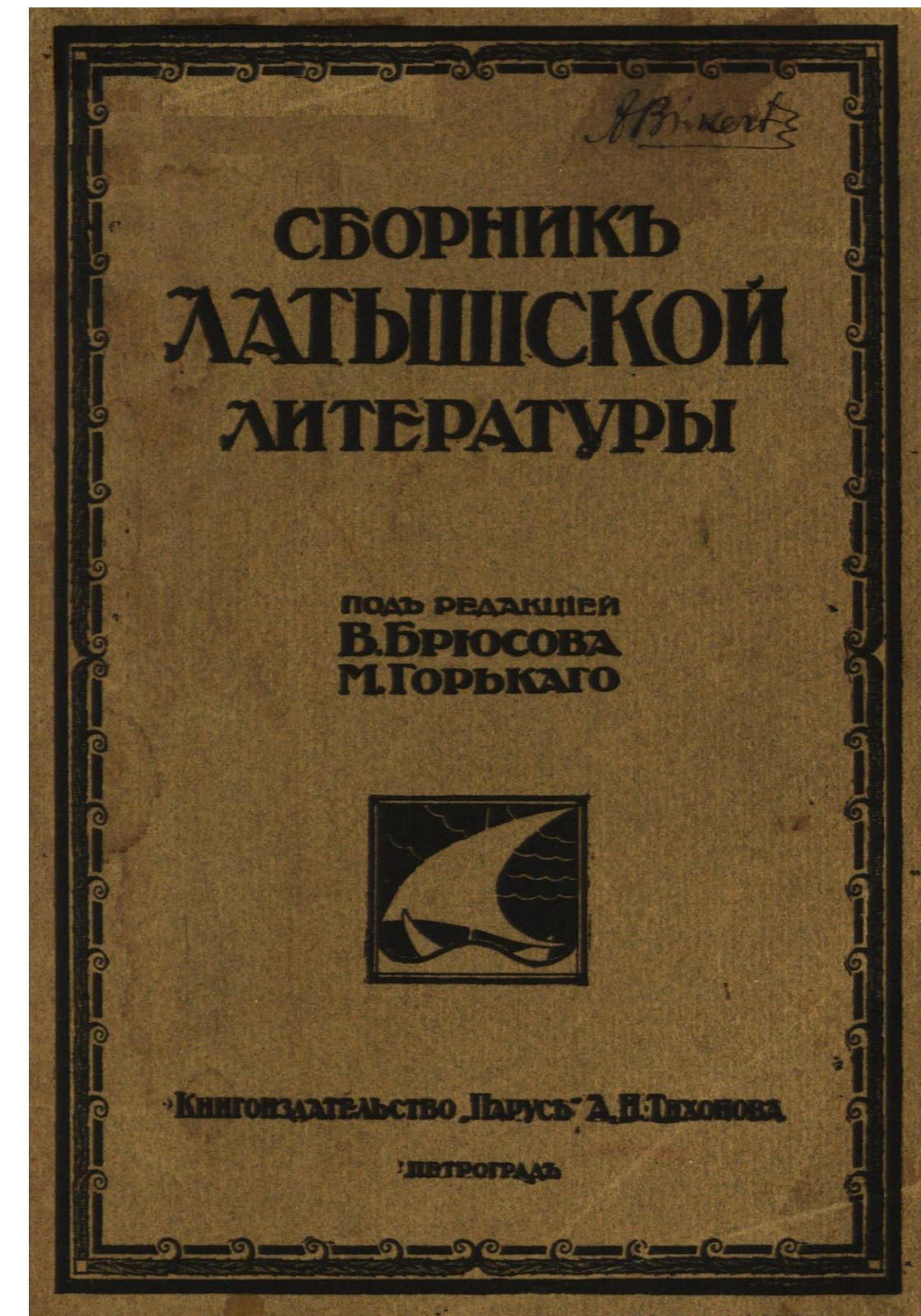
Fundaments

Nozīmīgākais latviešu rakstnieku tulkojumu krājums krievu valodā 20. gadsimta pirmajā pusē bija “Latviešu literatūras krājums”.

Šajā krājumā bija publicēti 11 Aspazijas dzejas tulkojumi, kurus veica dažādi krievu literāti.

“Latviešu literatūras krājums” pirmo reizi tika publicēts 1916. gadā. Redkolēģijas dalībnieki bija krievu rakstnieki V. Brjusovs un M. Gorkijs.

Krājums ir pieejams LU Bibliotēkā un ir arī digitalizēts.

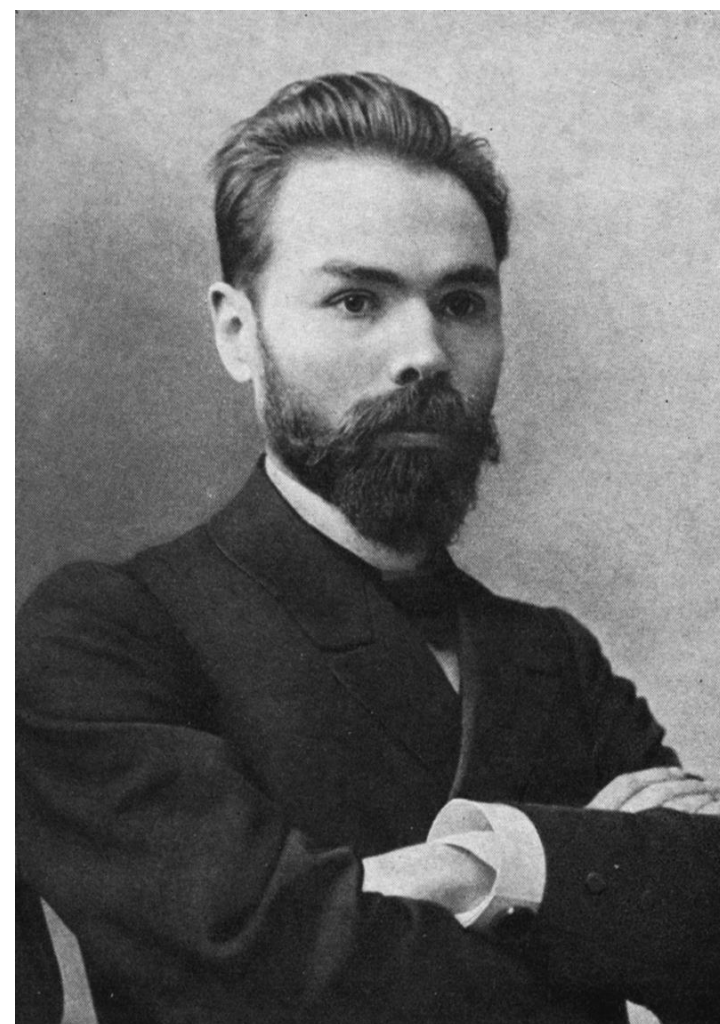

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Fundaments

Ļoti svarīgi būtu pievērst uzmanību nenovērtējamajam ieguldījumam, ko šī krājuma izdošanā sniedza Brjusova labs draugs – latviešu rakstnieks Viktors Eglītis.

Viņš palīdzēja Brjusovam izvēlēties autorus un dzejoļus, kā arī palīdzēja ar parindeņiem, kas, protams, bija nepieciešami visiem krievu rakstniekiem, kuri strādāja ar krājumu.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Fundaments

Valērijs Brjusovs tulkoja viņas dzejoļus “Maija rīts” (Майское утро) un “Pasaka” (Сказочка) (izmantojot pseidonīmu V. Spaskijs);

Vjačeslavs Ivanovs –dzejoli “Lūgšana” (Молитва);

Sergejs Šervinskis –“Mēness gaisma” (Лунный свет), “Tava mīlestība” (Твоя любовь), “Pagātnei” (К прошлому), “Augstākais” (Наивысшего);

Vladislavs Hodasevičs –“Neeksistēšana” (Небытие);

Levs Ostroumovs –“Mēness gaismā” (В лунном свете);

Konstantīns Lipskerovs –“Atvadas no jaunības” (Прощание с молодостью); Nikolajs Ašukins –“Kur?” (Где?)

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Fundaments

Jāpiemin, ka “Latviešu literatūras krājuma” izstrādāšanas laikā starp V. Brjusovu un V. Eglīti radās konflikts.

Iespējams, galvenais konflikta iemesls bija tas, ka šajā krājumā Eglīša daiļrades tulkojumi netika iekļauti.

Strādājot kopā ar citiem latviešu literātiem, Eglītis arī bija neapmierināts ar autoru un viņu daiļrades atlasu, kā arī ar citām niansēm. Līdz ar to attiecības starp abiem rakstniekiem kļuva daudz vēsākas.

Vēlāk pārpublicējumi ar tulkojumiem no «Latviešu literatūras krājuma» vairākkārt bija izmantoti citos krājumos un periodiskajos izdevumos.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Latvijas Republika 1918.-1940.

Pēc Pirmā pasaules kara un politiskajiem satricinājumiem Latvijā un Krievijā literārie kontakti starp rakstniekiem samazinājās un novājinājās.

Tomēr starpkultūru dialogs vietējā līmenī Latvijā saglabājās. Aktīvi notika arī komunikācija ar baltas emigrācijas pārstāvjiem

Pirmās republikas laika posmā lielu ieguldījumu starpkultūru komunikācijā veica vietējie daudzveidīgie periodiskie izdevumi krievu valodā, kuri Latvijā tika publicēti līdz 1940. gadam.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Latvijas Republika 1918.-1940.

Pateicoties izdevīgajam Latvijas ģeogrāfiskajam stāvoklim starp Rietumiem un Austrumiem, veidojās savdabīgs “starpkultūru tilts”.

Rīga kļuva par vienu no ārzemju centriem ar pārstāvētu krievu emigrācijas kopienu (tās rindās bija gan Baltās kustības emigranti, gan arī vietējie krievi).

“Latviešu literatūras krājums” kļuva par nozīmīgu pamatu turpmākajiem krievu un latviešu literārajiem sakariem.

Pirmās republikas laikmetā daži atdzejojumi no šī krājuma vairākkārt pārpublicēti vietējā krievu periodikā: piemēram, laikrakstos “Сегодня”, “Рижский курьер”, “Балтийский альманах” un citos (visi periodiskie izdevumi ir pieejami LU Bibliotēkā, kā arī portālā periodika.lv digitālā formātā)

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Latvijas Republika 1918.-1940.

Saistībā ar to, ka Latvijā bija samērā liela krievvalodīgā diaspora, pēc šiem laikrakstiem bija stabils pieprasījums.

Pateicoties šiem periodiskajiem izdevumiem, krievu un latviešu literārie sakari starpkaru periodā saglabājas; tajos publicēti daudzi ļoti vērtīgi tulkojumi, kā arī kritiskas atsauksmes par vietējās un pasaules literatūras jaunumiem.

Populārākie periodiskie izdevumi bija: laikraksti “Сегодня”, “Слово”, “Утро”; žurnāli “Для вас”, “Перезвоны” un daudzi citi.

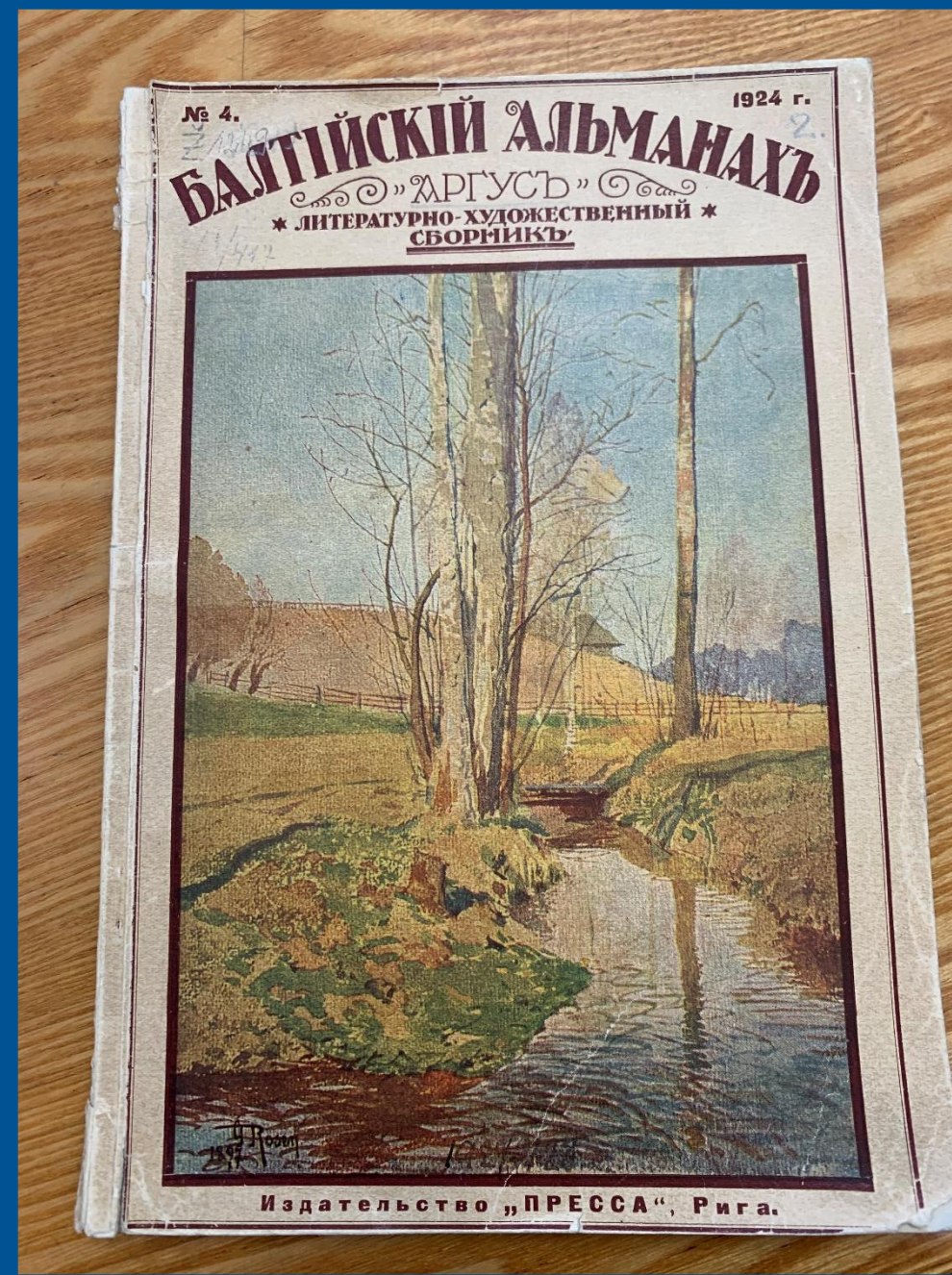
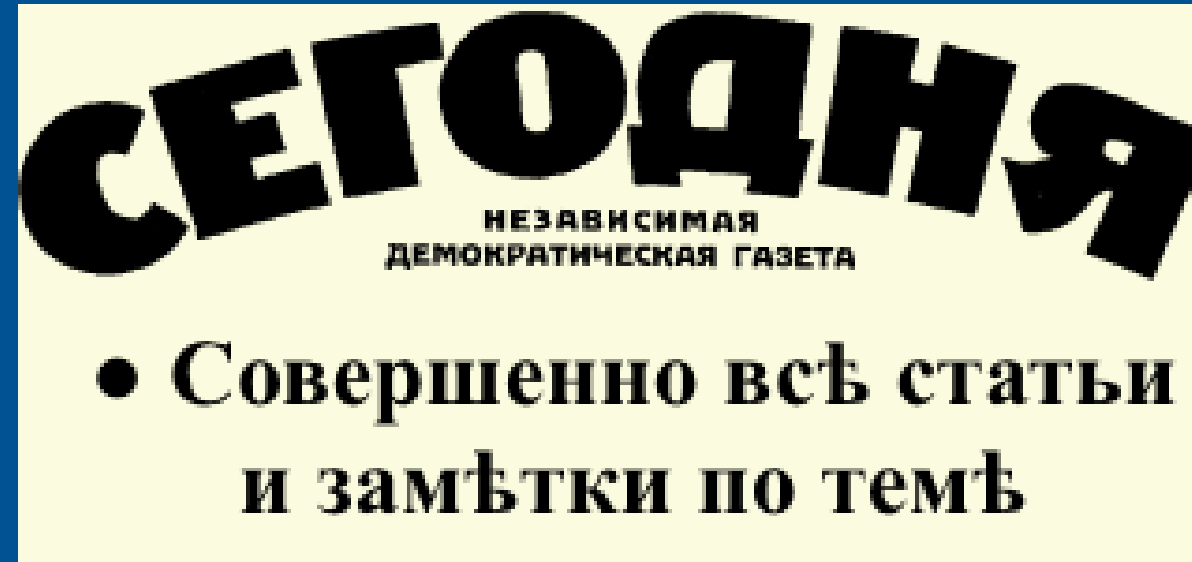

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pirmskara Latvijas krievu periodiskie izdevumi.

Interesanti būtu atzīmēt, ka krievu periodiskos Izdevumos Latvijā bija izmantota pirmsrevolūcijas ortogrāfija. Analogiskā situācija bija arī citos krievu emigrantu izdevumos.

Tas norādīja uz revolūcijas nepieņemšanu un balto identitāti.

Latvijas Republika 1918.-1940.

Ļoti svarīgi būtu atzīmēt, ka Pirmās republikas periodā vietējos krievu laikrakstos tika publicēti arī pilnīgi jauni Aspazijas atdzejojumi, kurus veica jau vietējie krievu un latviešu literāti (Viktors Tretjakovs; Vidvuds Jurēvičs; V. Babins un Edvards Virza – pirmais latviešu rakstnieks, kurš pārtulkoja Aspaziju krievu valodā).

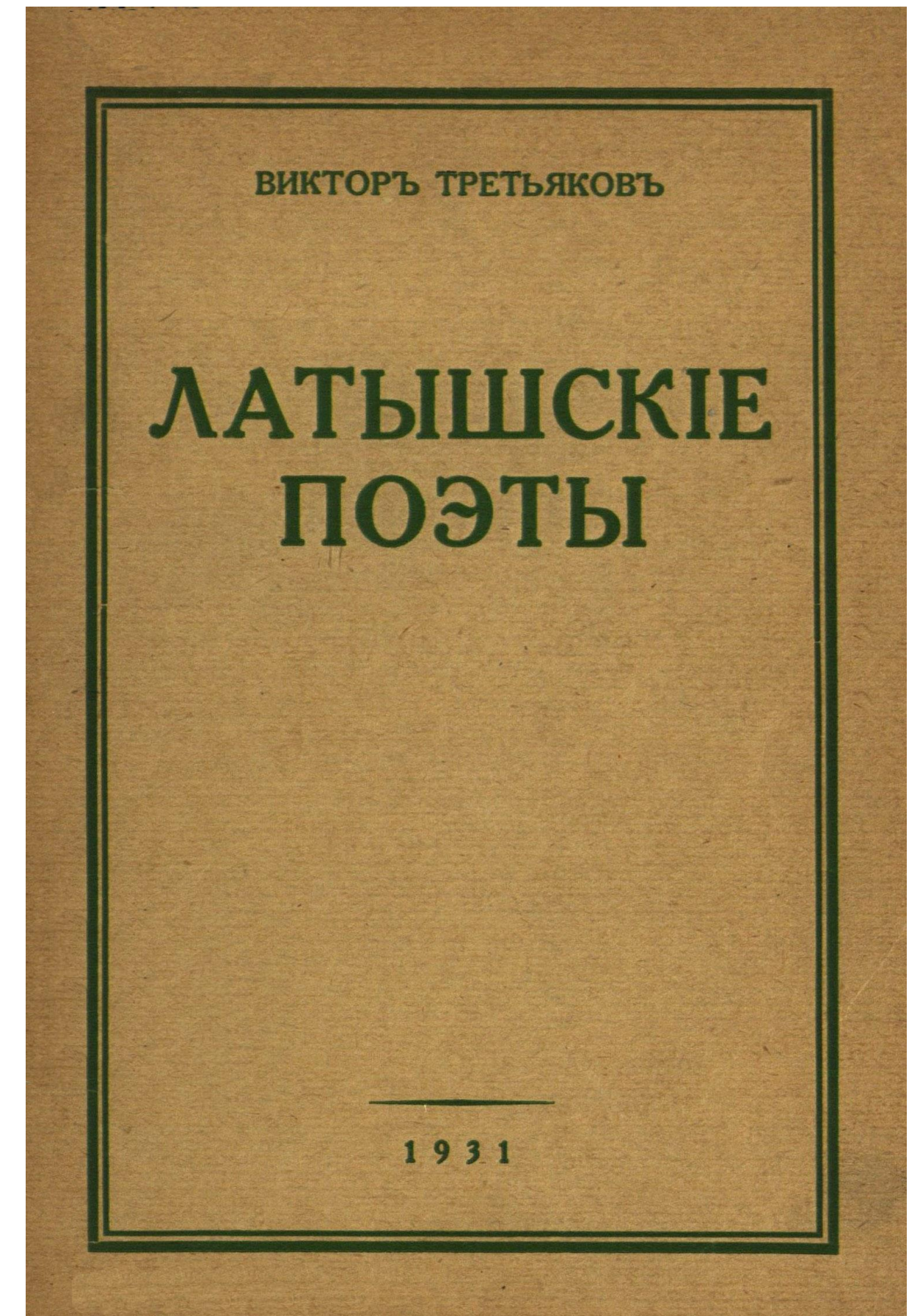

Latvijas Republika 1918.-1940.

1931. gadā izdota Tretjakova atdzejojumu krājuma pirmā daļa: “Латышские поэты в переводах Виктора Третьякова”; ar grāmatas izdošanu nodarbojās izdevniecība “Valters un Rapa”.

Krājumā ir tulkoti 6. Aspazijas dzejoļi (no agrīnas daiļrades).

Krājums ir pieejams LU Bibliotēkā un ir arī digitalizēts.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Viktors Tretjakovs (1888. g. 17. oktobrī– 1961. g. 14. augustā) – bija dzimis Kijevas apgabalā, ierēdņa ģimenē. Krievu emigrācijas rakstnieks, publicists un dzejnieks.

1917. gada oktobra revolucionārie notikumi un karš dramatiski mainīja Tretjakova dzīvi uz sliktāko pusi – viņš bija zaudējis savu īpašumu un vairs nevarēja turpināt savu daiļradi Padomju Savienībā.

1921. gadā rakstnieks bija spiests emigrēt uz Latviju. Saistībā ar to, ka rakstnieka patēvs jau dzīvoja šeit, Tretjakovam izdevās ātri un viegli adaptēties jaunai dzīvei.

Dzīvojot Rīgā, Viktors Tretjakovs aktīvi turpināja savu daiļradi ne tikai kā publicists, bet arī kā tulkotājs

Kā jau tika minēts divi dzejoļi no viņa krājuma pirmo reizi bija publicēti laikrakstā «Сегодня», ar kuru Tretjakovs aktīvi sadarbojas.

Padomju periods

Padomju laikos Aspazijas daiļrade un personība bija apzināti atstātas otrajā plānā un bieži vien tika kritizēta. Tas bija saistīts ar ideoloģiju – latviešu dzejniece zaudēja entuziasmu turpināt sadarbību ar Jauno strāvu pēc 1905. gada notikumiem. Nebija pozitīva vērtēta arī Aspazijas politiskā darbība Latvijā starpkaru periodā, kā arī viņas spilgtais individuālisms un subjektivitāte daiļradē Aktīvi izmantojas jēdziens: «*обуржуазилась*»
Interese par viņas daiļradi mazliet palielinājās tikai pēc «Atkušņa laika».

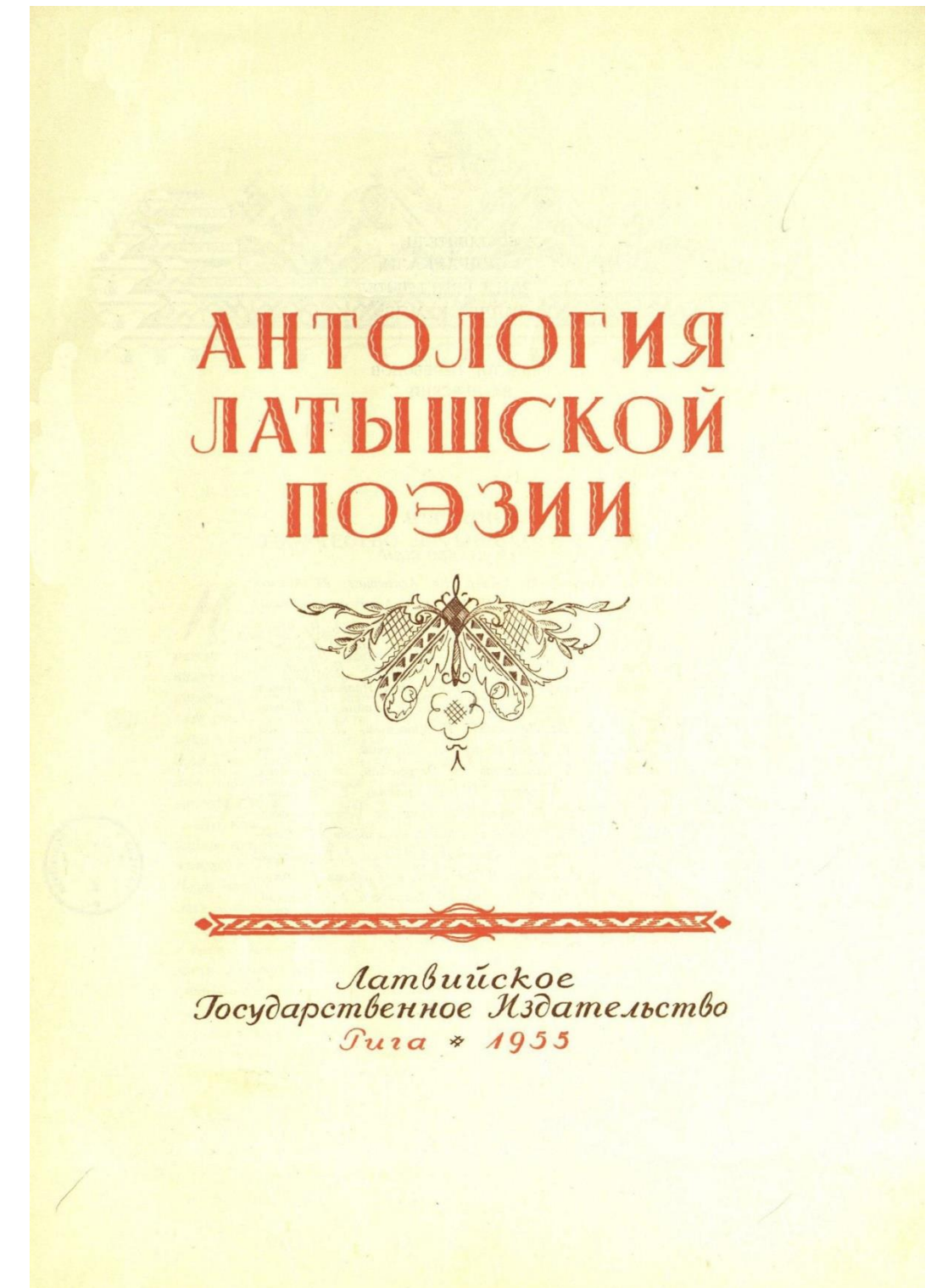

Padomju periods

Tomēr pat šajos laikos Aspazijas tulkojumi pirmo reizi tika publicēti 1955. gadā izdevumā “Антология латышской поэзии” (Latviešu dzejas antoloģija).

Jaunus atdzejojumus šim krājumam veica Sergejs Šervinskis (kurš agrāk strādāja arī ar “Latviešu literatūras krājumu” kopā ar Brjusovu).

Tulkojot krievu valodā deviņus jaunus Aspazijas dzejoļus, Šervinskis šajā jaunajā antoloģijā publicēja arī savu veco atdzejojumu: “Твоя любовь” no “Latviešu literatūras krājuma”.

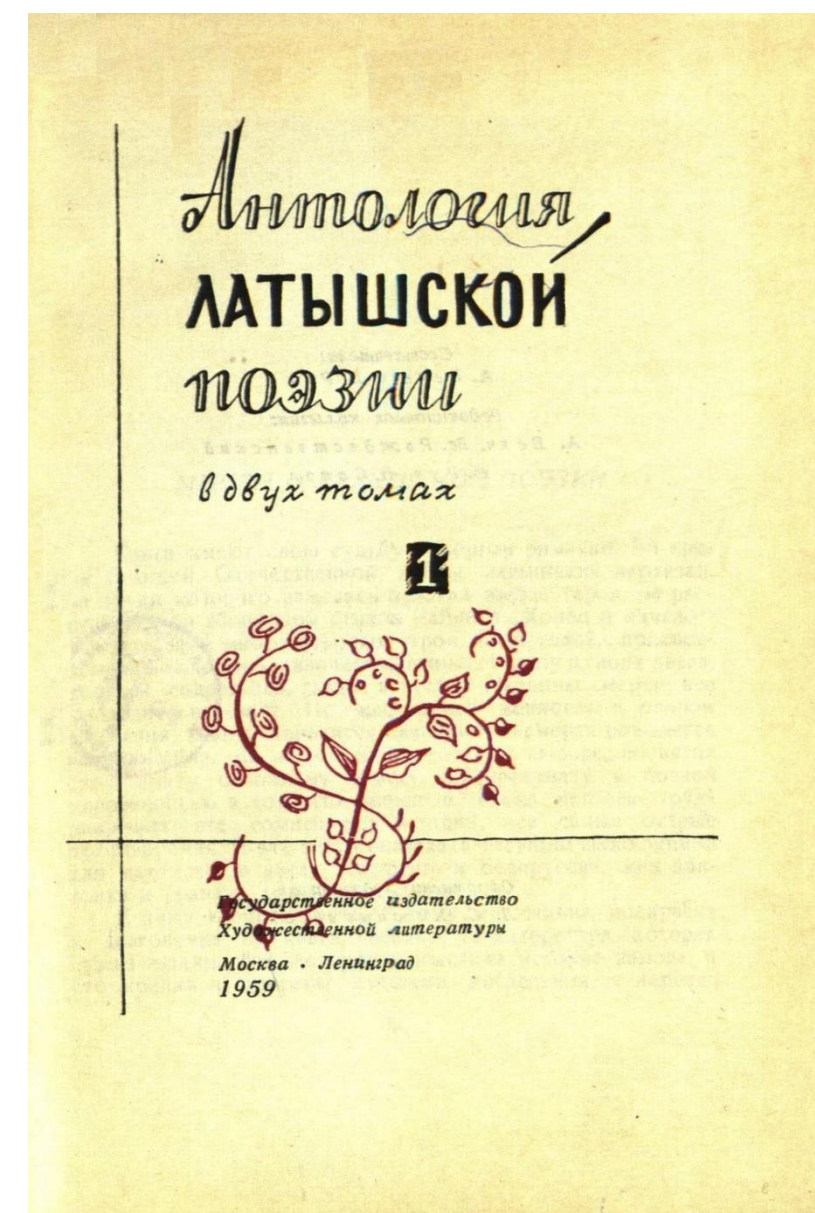
LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Padomju periods

1959. gadā “Latviešu dzejas antoloģija” tika pārpublicēta (šoreiz divos sējumos). Pirmajā sējumā bija publicēti četri Šervinska Aspazijas tulkojumi. Faktiski tur bija viņa atdzejojumi no vecās antoloģijas versijas kopā ar vēl vecāko tulkojumu “Твоя любовь”.

Šajā izdevumā bija iekļauti arī 8 jaunie N. Poļakovas veiktie Aspazijas dzejoļu tulkojumi. Viņa bija pirmā sieviete, kura atdzejojusi Aspaziju krievu valodā.

Abās antoloģijas ir pieejamas LU Bibliotēkā

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Padomju periods

1974. Gadā bija publicēts dzejoļu krājums

Поэты Латвии / Ленинград : Советский писатель.

Ленинградское отделение

Sastādītājs – Imants Ziedonis un ievadraksta autors – Vitolds Valeinis.

Krājuma ir S.Šervinska Aspazijas tulkojumi (dažādi – pārpublicējumi), kā arī jaunie Maijas Borisovas tulkojumi (kopā ir atdzejoti 22. Aspazijas dzejoļi)

Krājums ir pieejams LU Bibliotēka

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Padomju periods

1988. gadā Maskavā bija publicēts krājums «На вешних ветрах : латышская классическая поэзия» Krājuma bija publicēti latviešu klasiskās dzejas tulkojumi (laika posmā no 19. gs. beigām līdz 20. gs. pirmajai pusei)- E. Veidenbauma, K. Skalbes, J. Poruka un citu.

Kopumā krājumā bija publicēti 43. Aspazijas tulkojumi. Tulkotāja: Ļubova Osipova.

Interesanti būtu atzīmēt, ka šajā gadījumā tulkotājas uzmanības centrā bija Aspazijas daiļrades vēlīnais posms.

Agrāk tulkotāji aktīvāk tulkoja Aspazijas agrīno daiļradi (īpaši daudz no viņas krājuma «Sarkanās puķes»).

На вешних ветрах

ЛАТЫШСКАЯ
КЛАССИЧЕСКАЯ
ПОЭЗИЯ

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Šajā periodā (pēc 1991. gada) ievērojami pieaug interese par Aspazijas daiļradi zinātnē un sabiedrībā; paralēli tas ietekmēja uz viņas tulkojumiem krievu valodā.

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

2003. gadā Rīgā bija publicēts Larisas Romaņenko latviešu klasiskās dzejas tulkojumu krājums «Божий приемыш» (Dieva pabērnītis). Jāpiebilst, ka krājuma nosaukums bija izvēlēts par godu Aspazijas dzejolim.

Krājums izdots izdevniecībā Daugava.

Minētajā krājumā ir iekļauti 12. Aspazijas dzejoļu tulkojumi, kā arī K. Skujenieka, I. Auziņa, F. Bārdas u.c. latviešu dzejnieku tulkojumi.

Krājuma redaktore ir Žanna Ezīte

Krājums ir pieejams LU Bibliotēkā

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Larisa Romanenko (1923–2007)- Latvijas krievu dzejniece un tulkotāja. 1960. gados pārceļas uz Rīgu, kur dzīvo līdz mūža beigām.

Dzejniece aktīvi sadarbojas ar žurnālu “Daugava”.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

«После меня» (Pēc manis), «Так давно» (Tik sen),
«Родина» (Dzimtenē), «Он и она» (Viņš un viņa),
«Рождество сверчка» (Circeniša Ziemas svētki), «Божий
приемыш» (Dieva rabērnītis), «Первый поцелуй»
(Pirmais skūpstis), «Клятва любви» (Mīlas zvērests), «И
малая радость у дверей» (Gabal' pa gabalam), «Нет,
ночь не отдых!» (Ak, nakts nav dusa!), «Гармония»
(Harmoniņa), «Преображение» (Vecā pasaule).

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Tuvojoties Aspazijas 150. jubilejas gadam (2015. gadā) gandrīz vienlaicīgi bija publicēti vairāki jaunie dzejnieces tulkojumu krājumi.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

2014. gadā Rīgā bija publicēts Rutas Marjašas Aspazijas tulkojumu krājums «Светить сгорая» (Sadegt un spīdēt).

Krājumā ir prezentēti 13. Aspazijas dzejoļu tulkojumi (no dažādiem dzejnieces dzīves posmiem).

Izdevniecība J.L.V.

Krājums ir pieejams LU Bibliotēkā

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Ruta Marjaša (1927. g. -2016. g.) – ir Latvijas juriste, politiķe, dzejniece un tulkotāja.

Aktīvi nodarbojas ar Aspazijas mantojuma popularizāciju sabiedrībā.

Deviņdesmitajos gados bija apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Lepnuma ledus/Гордости лёд; Pamazām/Помалу ; Zelta mākonīts/ Златое облачко ; Nāve daiļumā/ Уход в прекрасное ; Bezspēkā/ В бессильи ; Sfinksas mīkla / Загадка Сфинкса ; Viens vienīgs vārds / Одно единственное слово ; Piramīda / Пирамида ; Dzejnieka būtība / Суть Поэта ; Sadegt un spīdēt / Светить, сгорая ; Kur esam līdzīgi / Чем мы подобны ; Dzejnieka acis / Взгляд поэта ; Kad tu ienāktu / Когда б вошел ты

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Tajā pašā 2014. gadā Rīgā iznāk Latvijas krievu dzejnieces Inesas Latiševas krājums «Солнце с нами» (Saule ar mums), kurā ir iekļauti 12. Aspazijas atdzejojumi (arī no dažādiem dzejnieces dzīves posmiem).

Krājumā ir iekļauti arī Latiševas personīgie dzejoļi.

Krājuma vadošā tēma ir saules, dabas, mīlestības un auglības simbolisms.

Krājums ir pieejams LU Bibliotēkā

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Inesa Latiševa dzimusi Kazahstāna. Rīgā dzīvo Kopš 1956. gada. Studējusi Liepājas Pedagoģiskajā institūtā. Lielāko savas dzīves daļu viņa strādājusi Latvijas Centrālajā bibliotēkā.

Savu literāro karjeru viņa sāka 80.-90. gados. žurnālā «Даугава». Tajā pašā laikā Inese pārtulkoja arī populārus latviešu dzejniekus krievu valodā. Mūsdienās tiek izdoti viņas krājumi «О крыльях» un «Солнце с нами».

Viņas dzejoļi tika publicēti arī Starptautiskā Rēriha centra almanahā.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

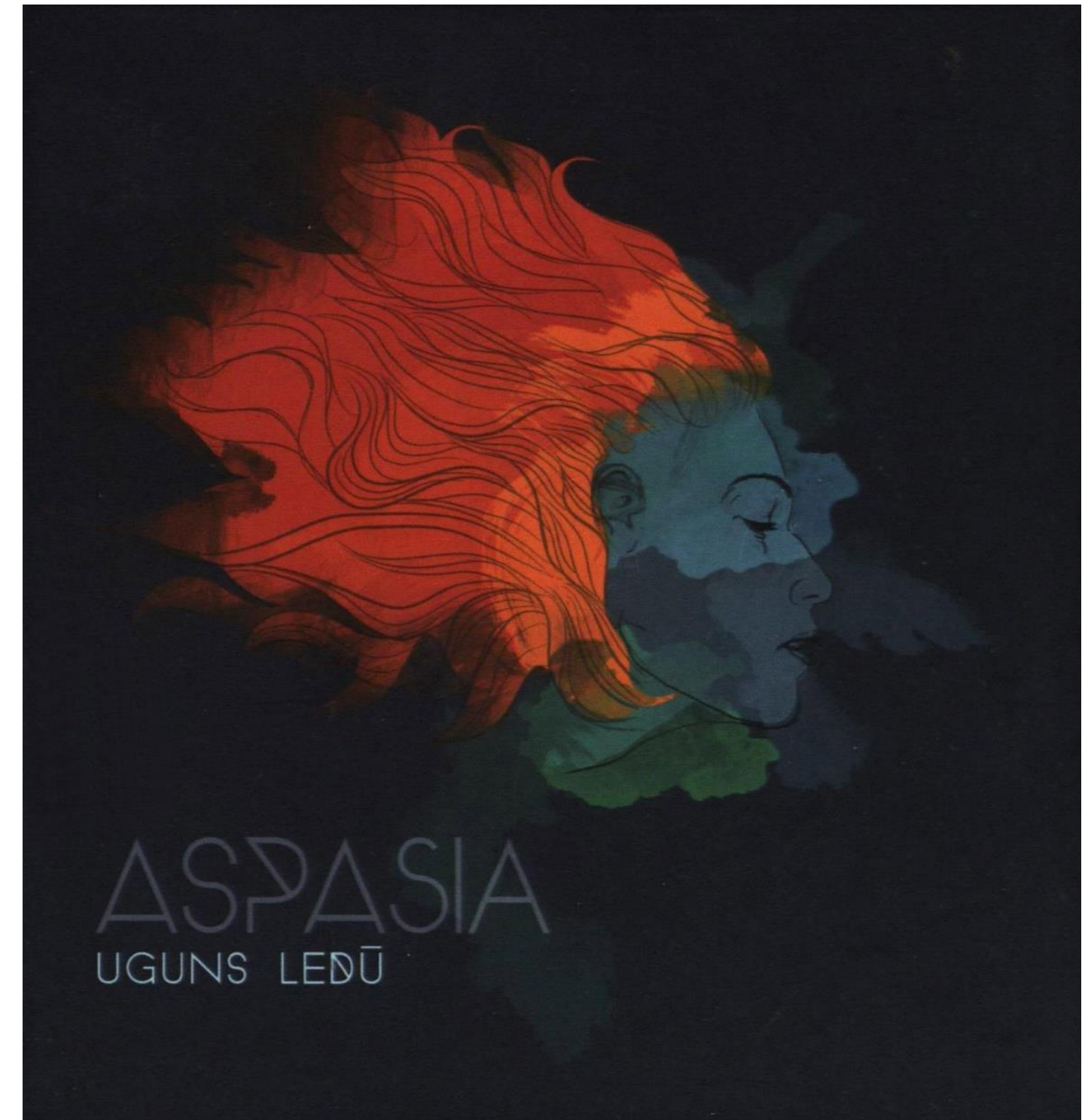
Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Tajā pašā 2014. gadā biedrība «Aspazijas mantojums» publicē multilingvālo Aspazijas tulkojumu krājumu «*Uguns ledū / Feuer im Eis / Огонь во льду / The fire in the ice*», kur pieejami viņas dzejoļi latviešu, vācu, krievu un angļu valodās.

Faktiski piedāvātie krājumā tulkojumi ir pārpublicējumi iepriekš minēto tulkotāju darbu (S. Šervinskis; Ļ. Osipova; M. Borisova; V. Hodasevičs; Ļ. Ostroumovs; Spasskis – V. Brjusova pseidonīms; V. Ivanova; R. Marjašas).

Krājuma sastādījas ir Aija Magone un Ināra Andžāne

Krājums ir pieejams LU Bibliotēkā

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

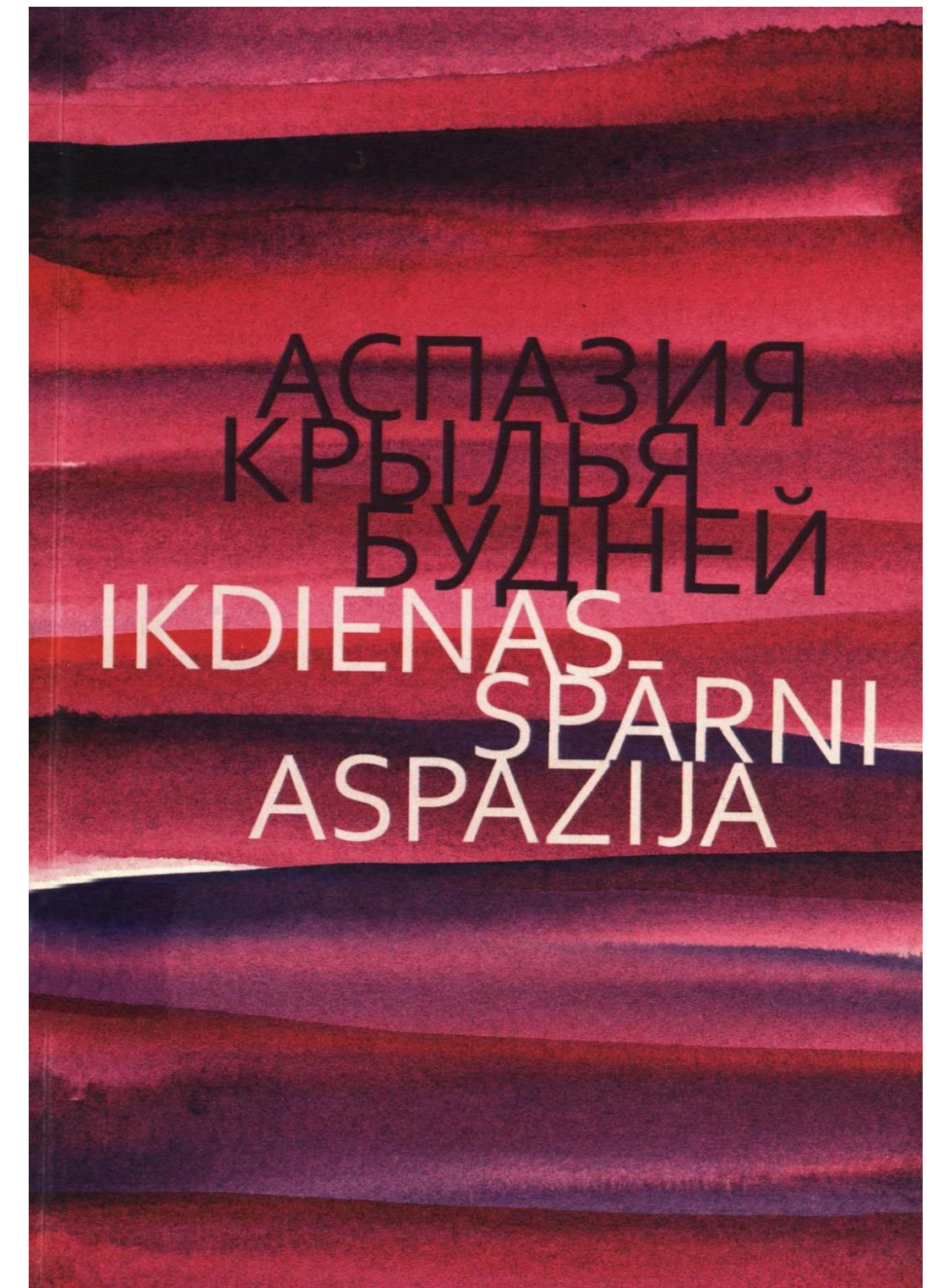
Nākamajā 2015. gadā bija izdots Olgas Pētersones tulkojumu krājums «Крылья будней» (Ikdienas spārni).

Izdevniecība: Jūrmalas vēstures un mākslas biedrība

Tas šobrīd ir viens no monumentālākiem Aspazijas dzejoļu tulkojumu krājumiem krievu valodā: tajā ir iekļauti 135. latviešu dzejnieces atdzejojumi. Krājums ir sadalīts 5. nodaļās, katrā no kuriem tematiski ietver tulkojumus no dažādiem Aspazijas dzīves posmiem.

Faktiski krājums ir otrais sējums no Pētersones diptiha – pirmo sējumu tulkotāja bija veltījusi Raiņa krievu atdzejojumiem.

Krājums ir pieejams LU Bibliotēkā

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Autore ir tulkotāja, žurnāliste un muzikoloģe Olga Pētersone. (dzimusi 1949. gadā).

Pētersone ir Latvijas krievu rakstniece, pa pusei ir latviete, bet brīvi pārvalda abās valodas.

Izņemot Aspaziju, Pētersone krievu valodā tulkojusi arī Raini, Čaku, Skujenieku un citus slavenus latviešu dzejniekus.

Pētersone aktīvi nodarbojas ar latviešu literatūras popularizāciju ne tikai Latvijas krievu vidē, bet arī Krievijā. Krājumu «Ikdienas spārni» augsti novērtēja režisors Kirils Serebreņņikovs un teātra kritiķe Ņina Agiševa.

Intervijā Pētersone atzinusies, ka ar savu darbību cenšas veidot starpkultūru dialogu.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

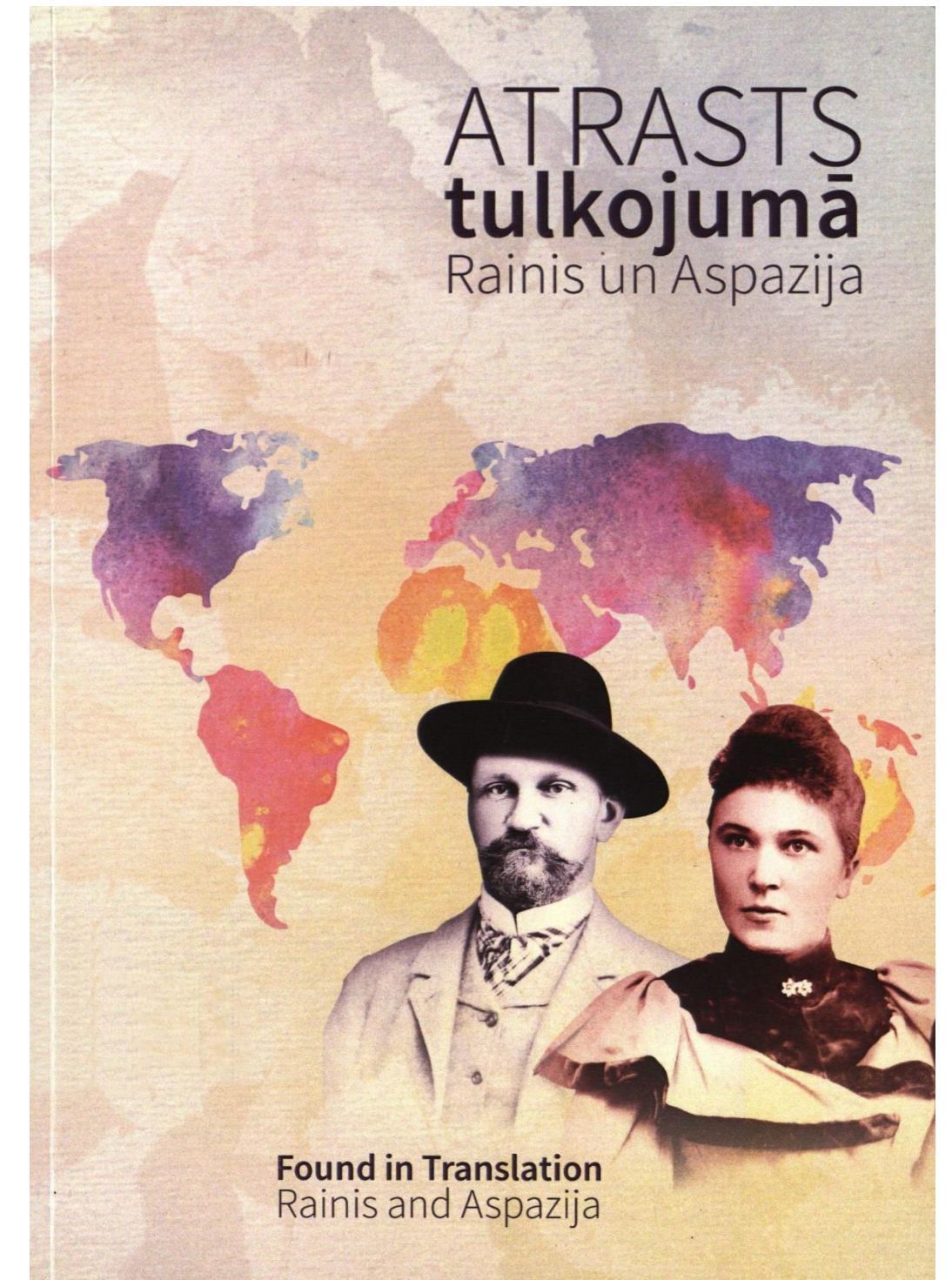
Tajā pašā 2015. gadā Raiņa un Aspazijas 150. gadadienai veltītā projekta ietvaros bija publicēts krājums «*Atrasts tulkojumā. Rainis un Aspazija*»

Izdevējs: UNESCO Latvijas Nacionālā komisija

Krājumā ir publicēti ārvalstu augstskolu studentu tulkojumu un eseju konkursa laureātu darbi.

Redaktores ir Indra Lapinska un Sigita Kušnere.

Krājums ir pieejams LU Bibliotēkā

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas

Krājumā ir publicēts fragments no Aspazijas lugas «Zaļa līgava» krieviski.

Tulkotāja ir Natalja Alpatjeva (Sanktpēterburgas Valsts universitātes pārstāve).

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Secinājumi

Interesanti atzīmēt, ka Aspazijas dzīves laikā viņās dzeju krievu valodā tulkoja tikai vīrieši un daudz retāk nekā citus latviešu dzejniekus. Tas bija saistīts ar viņas daiļrades sarežģītību.

Padomju laikos Aspazijas personība apzināti nebija augsti vērtēta sakarā ar valsts ideoloģiju. Neraugoties uz šo faktu, tomēr rodas jauni tulkojumi un tiešām šajā periodā viņu pirmo reizi tulkoja krieviski sievietes.

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas strauji palielinājās interese par Aspazijas daiļradi, aktīvi tiek publicēti jaunie tulkojumi. 21. gadsimtā Aspaziju krieviski tulko sievietes.

Literatūras saraksts:

Narodovska Iveta. *«Tāda es esmu»: Aspazijas dzejas tulkojumi krievu valodā/ Aspazija un mūsdienas : dzimums, nācija, radošie izaicinājumi /Rīga : Zinātne, 2016*

Sproģe, Ludmila. *Latviešu modernisma aizsākumi un krievu literatūras "sudraba laikmets" / Rīga : Zinātne, 2002*

Абызов, Юрий Иванович,. Русское печатное слово в Латвии 1917-1944 гг. : био-библиографический справочник / 4 sējumi Stanford University 1990-1991.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Paldies par uzmanību!